САМОДОПОМОГА

ЕКОНОМІЧНО - КООПЕРАТИВНИЙ КВАРТАЛЬНИК

SELF - HELP

862 Main St. Winnipeg 4, Man.

A UKRAINIAN QUARTERLY OF COOPERATION AND ECONOMY

РІК II. БЕРЕЗЕНЬ, ВІННІПЕҐ, МАН. — MARCH, WINNIPEG, MAN. ЧИСЛО 2.

Чому кооперація?

Мірилом животности даного народу є не тільки його національна свідомість, але у великій мірі його економічна сила. Це найкраще зрозуміємо коли приглянемося нинішньому політичному змагові двох економічних потуг за панування над світом.

Коли з'ясуємо собі це, то побачимо що для нас, з господарського боку, не має місця ані в одному ані другому таборі. Найкращою дорогою до здійснення наших ідеалів, — це золота середина, якою є кооперація.

Бо кооперація, це духовий протест суспільної природи людини проти хижацького самолюбства, проти фізичного насилля сильнішого над слабшим, це віра в правду й справедливість, що їх може здійснювати людина, непозбавлена людського достоїнства й духових чеснот, та найвищої з них — любові ближнього.

Кооперація твориться і росте не з розпуки та ненависти, не з гніву й насилля, не з примусу, — а доброї волі.

Однією віткою кооперації взагалі є кредитова кооперація або як її у нас називають — кредитівка.

ЗНАЧІННЯ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ

Кредитова кооперація дуже потрібна бо вона вчить своїх членів щадити, збирає гроші від тих у кого вони лежать мертвими, бездіяльними й дає тим хто їх потребує, отже робить вложений капітал живим, творчим. Мало того, кредитівка дає своїм членам щадникам звороти, що походять з білянсової надвишки. Ці звороти може й не є надто високі, але певні та чесні, бо кооперативна установа не займається спекуляцією і тому вложені ощадности є певні та безпечні.

Кредитівка працює тільки із своїми членами і поза членами немає інших уділовців, що брали б участь в зарібках. Кредитова кооператива, це якби одна велика родина де кожний член, без огляду не кількість шерів, має однакове право.

ЩО Є ОБОВ'ЯЗКОМ ЧЛЕНА КРЕДИТІВКИ

Однак не треба забувати, що члени кредитівки мають не тільки права, але й обов'язки.

Обов'язком кожного члена є цікавитись справами своєї кредитівки, заохочувати своїх знайомих і приятелів щоб вони вписались у члени, одним словом причинитись до того, щоб кооперативна родина росла і кріпшала.

На жаль, наша кредитова кооперація ще за слаба створити пропаґандивний апарат, або навіть висилати збірщиків. Тому покищо цю роботу повинні виконувати самі члени кредитівки. Важко повірити, що на поверх сорок тисяч українців у Вінніпеґу є тільки біля 3,000 членів на всі місцеві кредитові установи.

МАЛОЛІТНІ ЧЛЕНИ КРЕДИТІВКИ, ЧИ ТАК ЗВАНІ "МАЙНОРИ"

Учімось щадити сами, а ще важніше постараймось щоб уміли щадити наші діти. Навчім їх ощадности та довір'я до наших кредитових установ. Чому нашими грішми мають обертати чужі люди, коли між нашими стільки потребуючих.

Коли батько чи мати приносять гроші та вибирає щадничу книжечку для дитини — це дуже гарно. Але дитина підросла і тоді треба навчити її щоб вона сама занесла свої дрібні ощадности до кредитівки. Це заохотить дитину до дальшого щадження, вона найде контакт зі своєю кредитівкою, полюбить її та стане добрим і ревним членом.

Кредитова кооператива "Карпатія" вже започаткувала справу включення малолітних у члени кредитівки.

Згідно з даними на день 20-го листопада 1956 р., в "Карпатії" було малолітних членів 145. З цього 44 члени від 1 - 5 років, 101 від 5 до 16 літ. Загальна сума їхніх ощадностей на той день виносила 22,183.24 долярів.

Початок досить гарний і треба сподіватись що та справа найде більше зрозуміння серед наших членів. На бажання Управа "Карпатії" може постаратись дістати спеціяльні пушки для малолітніх щадників.

Як бачимо можливості є великі — треба тілки уміти і хотіти їх використати.

Пам'ятаймо, що кількість членів і сума зложених ними ощадностей в кредитових установах, є показчиком культури та господарського росту даного народу.

Р. Пашківський

МИ МАЄМО ПРО ЩО ОПОВІДАТИ...

Провідні люди в кооперації згідні в тім, що найбільшою загрозою кооперативного поступу — це непоінформоване членство. Членам кооператив постійно треба пригадувати, що вони мають права але й відповідальність. Ізза браку зрозуміння що таке кооператива — не-члени є обоятні в набуванні членства і ніхто другий лише члени повинні їм вияснювати добродійства й користи спільної праці в кооперативі.

В свою чергу важні завдання припадають на провід кооператив — т. є Дирекцію і Управу. Це їхній обов'язок давати докладні інформації про кооперативу загалові, щоб він пізнав, що кооператива це найважніша частина спільного життя в громаді.

Від Рочдельських ткачів (1844) до наших часів зробила кооперація багато добра людям. Це довга й цікава історія і є про що оповідати. Та навіть якби взяти під увагу саму лише нашу креди-

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Щаднично-Кредитової Спілки "КАРПАТІЯ" відбудуться 8-го березня 1957 року.

тівку. Скільки то можна було б оповісти про службу для громадянства за 17 років. А в нас є ще й другі кредитівки так у Вінніпеґу як і на провінції. А скільки українських кредитівок по Канаді і в ЗДА. Це окрема ділянка для себе в житті заокеанської України.

Як би так троха чільніший провід і більше зацікавлення було в нас в цій ділянці, можна було б думати про якісь здорові загальні напрямні, а навіть про економічну політику нашої спільноти. Понад 40 тисяч нас в самім Вінніпеґу. В Карпатії всього біля тисячки активних членів — а ощадності їхні перейшли понад 700 тисяч долярів. Подумати лише який в нас господарський потенціял. Яку силу ми становили б якби вміли краще себе организувати і наші дрібні капітали. (В Торонто є вже кілька наших кредитівок з капіталом понад один мільйон дол.) Освідомлене членство може дуже багато зробити для поширення цієї гарної ідеї. Лише люди, що самі гаразд розуміють справу, можуть витворити здорову опінію, що дала б в своїх наслідках величавий поступ на полі кооперативно-господарськім. Маємо вже деякий досвід в цій ділянці і час щоб про неї заговорили всі ті, що оцінюють її вагу для суспільности.

ЩАДНИЧО-КРЕДИТОВА СПІЛКА В ПОПЛАРФІЛД

Обі світлини із загальних річних зборів Щаднично-Кредитової Спілки в Попларфілд, Ман., що відбулись 29 квітня, 1956 р.

На світлині зліва: сидить інж. В. Топольницький, гість з Вінніпеґу, стоїть бл. п. Лев Михальчук († 29 червня м. р.), предсідник зборів.

На другій світлині: члени Дирекції й Комітетів. Сидять зліва до права: Петро Торбяк, В. Топольницький, Юрко Кловак — президент, Михайло Лапка, Ст. Ґреґораш; стоять зліва до права: І. Рожек, Н. Гусяк, Андрій Гривінський, Рой Скрабик, Михайло Торбяк, управитель, Й. Мазур.

Попларфілд це чисто українська околиця яких сто миль на північ від Вінніпеґу. Заіснувала там кредитівка 29 квітня, 1945 року. Від самого початку до сьогодні справує обов'язки голови Спілки п. Юрко Кловак. Першим управителем її був учитель Мих. Р. Фірман. По його виїзді з місцевости літом 1948 року успішно провадить діловодство кредитівки п. Михайло Торбяк.

З кінцем 1955 року начисляла кредитівка 269 членів а майно її виносило $63,662.

Парохіяльна Кредитівка на службі громади

26 вересня м. р. минуло 6 років від заіснування Кредитової Спілки ім. св. Михаїла в Трансконі — передмістю Вінніпеґу. Хоч характером своїм це парохіяльна кредитівка — на ділі обслуговує вона всіх добрих українських мешканців цього містечка. Свій постійний ріст і добре ім'я завдячує вона невтомній праці свого організатора й пароха о. Д. Шевчука.

В неділю попол. 3 лютого ц. р. відбулись в парохіяльній залі чергові річні збори кредитівки, в яких взяло участь понад 35 членів — в тім кілька жінок. Наради започатковано молитвою, а проводив ними п. Петро Лялюк, секретарював С. Хроняк, а звіти здавали: за дирекцію Михайло Кішинський, голова, за управу о. Д. Шевчук, за кредитовий комітет інж. В. Дубецький, а за Ревізійну Комісію А. Климчак.

За рік прибуло 13 нових членів а двох померло. Кредитовий Комітет уділив 26 позичок на суму $15,320.00. Майно Спілки виносило з кінцем 1956 року округло $25,000. Збори ухвалили виплатити 4% дивіденди і дати довжникам 12.5% звороту від вплачених ними відсотків.

Провід Кредитівки майже в цілости в руках молодих людей — уроженців Канади. Справляє це незвичайно миле враження слухати їхніх звітів і дискусій в чистій українській мові. Заряд вповні перевибраний за виїмком того, що до Ревізійної Комісії ввійшов новий член Микола Зазуля, чартерований книговод-експерт.

Українській Кредитівці в Трансконі бажаємо ще кращих успіхів. *В. Т.*

ЦІКАВІ НОВИНИ

В провінції Квебек в 1955 році начислялось 1,519,556 членів кооперації.

Цейлон — це прекрасний острів на полудневий схід від Індії, площею в 25 тисяч квадратових миль і з 8 міл. 700 тисяч населенням. Пересічний вік людини на тім острові в 1920 році всего 33 роки — в 1953 завдяки помочі зах. демократичних країн — в тім і Канади — піднесено вік людини тут до 59 років. — Свій розвиток завдячує ця країна головно кооперації. Під цю пору діє там около 3 тисячі кредитових спілок та біля 9,500 кооперативних товариств — споживчих і сільсько - господарських.

В Канаді велика надвишка рільничих продуктів — в азійських країнах мільйони людей йдуть щодня голодні спати. — Лише міжнародна кооперація може цьому запобігти.

Економісти оцінюють що загальна продукція Канади виноситиме в 1957 році 30 більйонів долярів.

Скандинавські народи належать до найбільш працьовитих і культурних народів у Европі. Заселюючи дуже бідні землі, ці народи з покоління в покоління важко працюють, щоб видобути з землі засоби існування. Тому знають ціну праці, є запопадливі і ощадні, та з великим нахилом до гуртування. В цих краях дуже гарно розвинена кооперація.

ВАРТО ЗНАТИ, ЩО:

Усі найкращі почуття в світі не мають такої ваги як один добрий вчинок.

Багатство — не у великих посіданнях — лише в невеликих (скромних) потребах.

Матеріяльна сила — не важне! Найвище ціниться почуття чести і сила характеру.

Далеко скорше завважує загал похибки людини чим чесноти її.

Чим ти більше сили волі вживаєш — тим вона сильніша.

Демократія — незадовільна форма правління. Та всі інші форми — далеко гірші. (В. Чорчил).

Кооператори повинні постійно встановляти — яку працю кожен з них повинен виконати.

Ви безперемінно переконаєтесь про те, що найбільше говорять ті люди, що найменше думають.

Молодь думає, що умові здібності вартніші за досвід, а старші думають, що досвід заступає інтеліґенцію людини.

Одинокий спосіб піднести стандарт життєвий — це продукувати більше, дешевше і краще.

Успіх осягається доконанням наших замірів-побажань. Щастя находимо у вдоволені з того, що маємо.

Не є в світі непотрібом той, хто улекшує життєвий тягар другому.

Проблема українознавчого доросту

Що раз частіше чуємо на еміґрації голоси в справі студій українознавства серед нашої молоді. Старша ґенерація українських учених і професорів вимирає, а ті що осталися зі страхом дивляться на майбутнє, на брак зацікавлення українічними дисциплінами серед молоді, на перевагу студій т. зв. практичних фахів, техніки, медицини і ін.

Безумовно у науці немає — "кращих" і "гірших" фахів. Кожна ділянка людського знання однаково важлива й цікава, коли її серіозно студіювати й зглиблювати науковими методами. А проте із становища пропорції, співмірности дисциплін, які студіює наша молодь на еміґрації, а теж і з погляду на актуальні й майбутні, тобто потенційні потреби української науки й культури треба об'єктивно признати, що справа студій нашої молоді справді дає причину до занепокоєння. Бо ж насправді дуже малий відсоток нашої академічної молоді посвячується студіям української історії, мови, літератури, ентографії й т. п. За деякий час це може дуже від'ємно відбитися на цілості українського духового життя.

Основне питання, що з ним зустрічається молода людина на еміґрації при виборі студій, це їхня життєва практичність, тобто просто: чи з даного фаху можна буде після закінчення студій прожити і дати прожиток сім'ї. Тимчасом українічні дисципліни мають слабі вигляди порівняльно до таких як техніка, хемія, медицина чи ін. Сумний досвід із "вченими професорами" після другої світової війни (головно заморської еміґрації) став грізним мементо для української молоді й вона не хоче рискувати своєю майбутністю й кар'єрою в житті.

З усього цього випливає стан слабого зацікавлення українознавчими студіями серед нашої молоді й тим самим слушне побоювання старої чи середньої ґенерації українських учених за брак доросту, а тим самим і за долю української науки в майбутньому. Тут і там подаються рецепти, одначе якоїсь розв'язки цілости проблеми немає.

На нашу думку, підтримування даних студій окремими стипендіями, заохочування до українознавства моральним тиском, переконуванням національними потребами й т. д. це тільки частина розв'язка питання. Основна акція повинна йти в двох напрямках: *розбудови варстатів праці й ширшої спеціялізації в студіях.*

Щодо першого то нам треба всіми силами підтримати Український Вільний Університет на еміґрації та започаткувати розбудову українських секцій при існуючих славістичних департаментах европейських та американських університетів. Здається перший приклад, що його успішно зреалізовано вже, це заснування у Вінніпеґу "Фонду Українознавчих Студій" під головуванням М. Смеречанського, що в рр. 1951-1955 підтримував українознавство в Манітобському Університеті річною підмогою 5 тисяч долярів. У висліді поширено український відділ славістичного департаменту новими професорами, розбудовано бібліотеку, видано збірку українського фолкльору та ін. Подібні фонди засновано в останніх часах також в університетах у Торонті та Дітройт. Цим підтримано українознавство у згаданих університетах. Ми думаємо, що в кожному університетському центрі на еміґрації, де є більше українське скупчення й відповідний університет із славістичним відділом можна б пробувати оснування україністичної секції, катедри, тощо. Отак можна б створити кільканадцять, коли не кількадесять сталих варстатів праці для україністів і це могло б заохотити нашу молодь, головно молодь роджену в Америці й Канаді до студій українознавства.

Під ширшою спеціялізацією в студіях розуміємо т. зв. в американських університетах "обласне студіювання" (area studies), тобто славістику взагалі, чи студії східньої і центральної Европи. Нам треба україністів, що були б одночасно славістами, зн. спеціялістами-фахівцями від всіх слов'янських і не-слов'янських народів Сх. Европи, щоб могли на випадок потреби викладати в славістичних департаментах не тільки про Україну, але й про Польщу, Росію й Чехословаччину та ін. Отже студії українознавства в зв'язку з славістикою, такою модною й актуальною тепер на Заході, не будуть виглядати для нашої молоді такими зовсім безмайбутніми, як тепер виглядають.

Д-р Яр. Рудницький

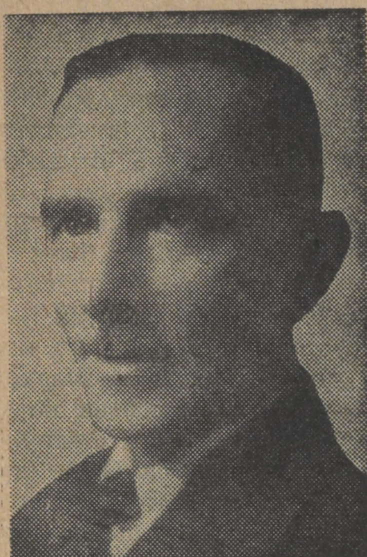
КІЛЬКО ОСІБ З ЦІЄЇ СВІТЛИНИ ГОДНІ ВИ ПІЗНАТИ?

Хоч тяжкі були піонерські часи Карпатії — мило їх сьогодні згадуємо. Повища світлина представляє учасників прогульки, яку враз з членами Союзу Кредитівок Вінніпеґу відбула Карпатія 29 червня 1941 року до Старбук. Це фармерська околиця положена біля сорок миль на полудневий захід від Вінніпеґу.

Не жили ми в достатках 16 років тому за те сильні духом, а віра в краще майбутнє додавала нам бадьорого настрою. З рамени Карпатії понад 50 осіб 11 автами взяло участь в прогульці — без одного цента коштів для для кредитівки. Для членів Карпатії учасників прогулки це один із кращих споминів. На світлині 51 особа, а 26 з них є членами до сьогодні. Принайменше 3 осіб немає вже в живих, деякі виїхали з Вінніпеґу. Діти майже всі подружені або на становиськах. Їхні імена зліва до права: Мир. Будзан, Галя Будзан, І. Матвійчина, М. Матвійчина, Ірина Тарновецька, Орест Тарновецький, Мирослав Корнило, Орест Чайковський і Е. Чайковський.

КООПЕРАТОР — СЕНАТОРОМ

HENRI C. BOIS

Канадійський уряд іменував недавно сенатором активного кооператора з провінції Квебек. Є ним Генрик Шарль Буа, секретар Кооперативного Союзу в Квебеку, та чільний провідник других кооперативних і господарських установ.

В історії французько-канадійської кооперації це вже другий подібний випадок. Около десять років тому з рядів кооперації вийшов сенатор Кирило Ваянкур.

Кооперація – це громадська справа

Коли в нас народиться якась установа, особливо в початках коли потрібно фондів, багато зазивів і звітів появляється в пресі. Натомість дуже часто ніде й словом не споминається, коли якась установа перестане діяти чи існувати. Буває таке в різних місцевостях Канади, де живуть українці, не бракує цього і у Вінніпеґу.

Якщо жадних звітів не дають різного рода спілки чи корпорації, можна це ще оправдати, бо там рішає вложений капітал а не члени. В кооперації мають голос люди а не гроші і щоб кооперативи могли успішно розвиватись треба постійно інформувати членів і загал.

Для прикладу лише приходиться згадати, що одна кооперативна крамниця у Вінніпеґу перестала давати своїм членам услуги вже близько три місяці тому та провід її ніде й словом не згадав про причини і наслідки такої акції для членів і загалу. — Коли хочемо будувати довір'я загалу до проводу й до громадських справ, — добрі чи незадовільні звіти — мусять бути оприлюднені.

Ощадність, це свідоме скріплювання почуття взаїмних спільних інтересів у цілому суспільстві, це будження взаїмного довір'я, це будження та плекання дбайливости про свою і народню будуччину й інших будуючих моральних сил, без яких нарід не може жити і поступати вперед.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

Касові обороти за час від 1 січня до 31 грудня 1956

ПРИХОДИ		РОЗХОДИ	
Уділи	$159,904.36	Уділи	$ 63,272.00
Вклади	278,593.99	Депозити	293,413.16
Позички особисті	115,229.76	Позички особисті	134,625.39
Позички гіпотечні	183,383.86	Позички гіпотечні	227,541.35
Відсотки від позичок	35,930.44	Інвестиції	9,455.00
Відс. від інвестицій	3,575.00	Дивіденда 1955	8,613.50
Відсотки банкові	288.76	Звороти відс.	3,763.48
Дивіденда від уділів	525.00	Платня	8,820.00
КЮНА дивіденда	526.70	Відсотки від вкладів	5,419.31
Вписове	41.50	Обезпечення позичок	3,526.70
		Рент	1,200.00
		Вклади до Союзу	867.00
		Бондування	27.00
		Канцел. прибори	260.38
		Оголошення	466.47
		Реєстрація позичок	143.25
		Телефон	117.90
		Освітна праця	189.14
		Перехідне	29.59
		Різне	1,058.33
	777,999.37		$762,808.95
Готівка 1 січня 1956	57,301.90	Готівка 31 грудня 1956	72,492.32
	$835,301.27		$835,301.27

Замітка: **Різні витрати:** Державний контрольор — $347.60, річні збори $260.95 витрати дирекції і комітетів — $218.25, міський податок $80.00, Різдвяні побажання — $69.00, конвенції — $55.75 і банкові витрати і пр. $26.86.

ПРИБУТКИ Й ВИТРАТИ ЗА РІК 1956

ПРИБУТКИ		ВИТРАТИ	
Відсотки від позичок	$35,930.44	Відсотки від вкладів	$ 5,419.31
Відсотки від інвест.	3,436.92	Платня персоналу	8,820.00
Відсотки банкові	288.76	Асекурація позичок	3,307.90
Відсотки від уділів	525.00	Вклади до Союзу	867.00
КЮНА дивіденда	526.70	Чинш	600.00
		Канц. прибори	260.38
		Бонд персоналу	285.75
		Оголошення	466.47
		Відписи	330.63
		Реєстрація позичок	143.25
		Телефон	117.90
		Різне	1,058.41
		Сума витрат	$21,677.00
		Чиста надвишка	19,030.82
	$40,707.82		$40,707.82

ДИРЕКЦІЯ:
Д. Корнило, президент
М. Новицький, заст. през.
Д. Ріпак, секретар
Р. Пашківський, директор
М. Оброца, директор

КРЕДИТОВИЙ КОМІТЕТ
І. Вахняк, голова
Д. Гіджак, секретар
П. Мантина, член
С. Будзан, член

РЕВІЗІЙНА КОМІСІЯ:
О. Тарновецький, голова **Вол. Божик,** секретар
І. Байрак, член

На Загальних Зборах кінчать свій речинець урядування: **Дирекція:** Д. Корнило, **Кредитовий Комітет:** І. Вахняк і С. Будзан, **Ревізійна Комісія:** Вол. Божик і І. Байрак.

БІЛЯНС 31 ГРУДНЯ 1956

АКТИВИ

Позички	$118,752.20	
Позички гіпотечні	385,583.54	$504,335.74
Інвестиції		
Уділи в Кредитовім Союзі	$ 15,000.00	
Бонди і довжні облігації	107,462.50	
Уділи в інших кредитівках	80.00	122,542.50
Устаткування (інвентар)	$ 2,044.22	
Менше відпис	1,105.92	938.30
Передплати		
Передплата бондування	$ 258.75	
Передплата чиншу	900.00	
Передплата КЮНА	317.69	1,476.44
Готівка		
В касі	$ 7,118.57	
В банку	46,828.99	
В Кооп. Союзі	18,544.75	72,492.32
		$701,785.30

ПАСИВИ

Уділи	$341,552.11	
Вклади	321,577.20	663,129.31
Запасний фонд	19,223.22	
Спеціяльний фонд	3,750.00	
Просвітний фонд	272.96	23,246.18
Нерозділена надвишка		15,409.81
		$701,785.30

Дирекція Карпатії пропонує виплатити членам за 1956 рік дівіденди від уділів у висоті 4%, дати довжникам 12.5% звороту від вплачених відсотків, перенести $250.00 до спеціяльної резерви, $327.04 до просвітнього фонду, а решту приписати до нерозділеної надвишки.

БІЛЬШЕ ЧИМ ПОЛОВИНА ПРИБУТКІВ КАРПАТІЇ ПОВЕРТАЄТЬСЯ ЧЛЕНАМ

В минулому році мала Карпатія усіх прибутків на суму		$ 40.708
З тої суми виплачено членам:		
а) відсотки від вкладів	$ 5,419	
б) призначено 4% дивіденди	10,267	
в) призначено на звороти відсотків	4,474	
г) приділено до запасних фондів	4,383	24,543
На кошти завідування виплачено		$ 16,165

Кошти завідування виносять 39.7%.

Цифри за 17 років існування Карпатії під цим оглядом представляються так у тисячах:

Прибутки:			
а) відсотки	$180,624		
б) інвестиції і пр.	23,867		$204,491
Виплати:			
а) відсотки від вкладів		$33,945	
б) дивіденда		36,591	
в) звороти (рабат)		18,908	
г) приділ до запасних фондів		23,523	112,967
Кошти завідування за 17 років			$ 91,524

Це означає 44.8% на витрати.

РУХ ЧЛЕНІВ

З днем 1 січня 1956 року було в Карпатії членів	1,267
Впродовж року вписалось нових членів 166, а виступило 52 — що дає чистий приріст	114
Загальний стан 31 грудня, 1956	1,381

ДЛЯ ВИГОДИ І БЕЗПЕКИ ЧЛЕНІВ

Усі позички Карпатії — коротко-речинцеві і гіпотечні (морґеджі) обезпечені. Безкоштовно дістають члени цю обслугу для власної і своєї родини безпеки — вразі тяжкого каліцтва чи випадку смерти. — Та рівночасно хоронимо в цей спосіб й інтереси Карпатії. Бо тоді як член в біді чи його родина в смутку, асекурація покриває довжну суму і немає ніякого клопоту нікому з цього приводу.

Не підлягають асекурації лише: а) позички для громадських установ, б) позички членів, котрі переступили 70-тий рік життя, в) морґеджові позички — у випадку коли член продав хату враз з довгом — без різниці чи членови чи не-членови. У останнім випадку наражена Карпатія на невигоди або й втрати та бували ще й інші труднощі. А саме: правно знає кредитівка лише членів довжників. З надвишки признаємо часто звороти відсотків для членів. Довідавшись про це новий власник хати, який платить рати за довг члена, вспоминається звороту для себе (бо він платить відсотки) — а цей з нашого боку недопустиме. Звідси повставали клопоти, нарікання і т. п.

Щоби раз на все цьому запобігти винесла Дирекція 12 травня 1955 р. постанову такого змісту: У випадку коли довжник продає або згодився продати нерухомість — повна сума недоплачена після умови (морґеджу) має бути на вимогу вірителя (Карпатії) нараз платна і заплачена.

Таку клявзулю в кожнім випадку морґеджової позички встановляємо до умови. Про це ясно інформуємо довжника при затягненні позички.

СКОРИЙ РІСТ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ В МАНІТОБІ

В пров. Манітоби заіснувала перша кредитівка в місцевости Сент Мало в р. 1937. Під кінець минулого року було всіх кредитових спілок в цій провінції понад 200. Майно їх виносило понад 15 мільйонів долярів а стан членів 55 тисяч. — Згідно з урядовим звітом — число українських кредитівок в провінції виносило 14, а в них було з кінцем 1955 року 3,694 членів.

УКРАЇНСЬКІ КРЕДИТОВІ КООПЕРАТИВИ В АМЕРИЦІ

У ЗДА українських кредитівок є 8. Сім з них оперті о спонзорство О.У.А. "Самопоміч", а одна спонзорована відділами УНС.

Дня 27-го січня 1957 відбулися шості Загальні Збори Кредитової Кооперативи "Самопоміч" у Дітройті.

Кредитівка існує чотири і пів року і має 1,435 членів. Майно кооперативи налічує 883,126.62 долярів.

З одержаної білянсової надвишки, виплачено членам 3½% звороту.

Того самого дня відбулися збори Кредитової Кооперативи у Шикаґо.

Хоча кредитівка існує несповна 6 років нараховує 1,452 члени і має майна 927,084. 16 долярів.

ДО ПРОБЛЕМИ ЗРОСТУ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ В КАНАДІ

(НАРИС)

В останніх часах, зокрема впродовж двох минулих літ, множаться докази, що канадійські офіційні круги як теж наші впливові політичні, суспільні і економічні чинники Канади та їхня преса починають врешті поважно числитися з тим, що тут. українська спільнота, канадійці українського походження, дає чималий, серйозний вклад в культуру і економіку цеї країни, в розбудову Канади.

Проречистими є такі акти публичної натури, як:

1) Покликання українця п. Григорчука на міністра Провінційного Манітобського Уряду та доручення йому одного з найважніших ресортів, а саме Головної Прокуратури;

2) Номінація Федеральним Урядом сенатора в особі проф. Вала і втягнення його від разу в найважливішу політичну орбіту, а саме до офіційної канадійської делеґації до ОН в характері експерта.

3) Створення Ватиканом греко-католицької митрополії для Канади і номінація на це високопоставне місце Вп. Преосвященного Архиєпископа Германюка, що зрозуміло не могло статись без порозуміння і згоди канадійського Федерального Уряду.

Та і в неофіційному канадійському світі, зокрема в промислі і торговлі, де все побажаними є грошева солідність і здоровий інтелект, слідний уважливіший підхід тих кругів до групи чи поодиноких осіб українського походження, як контрагентів.

Це наявне зокрема в реклямі та радіових і телевізійних передачах наших пісень, обряду та звичаїв.

На цю радикальну зміну в порівнанні з недавно минулим вплинули ось які характеристичні властивості та дії української спільноти:

1) Любов до землі у перших наших еміґрантів та повне почуття прав і обов'язків власности.

Українські фарми в Канаді належать до найкраще загосподарованих, а чемпіонати в годівлі збіжжя, худоби та дробу не є тут рідкістю.

Рідкісні серед українців є позбування власности фарм в руки чужих.

В літах 1922 - 1930 прибувають тут кооператори-ентузіясти і з часом здобувають широкі круги української спільноти для ідеї кооперації.

Повстають м. ін. кредитові спілки, що у великій мірі своїм здоровим кредитом заохочують і помагають тисячам земляків в закріпленню їх майна та піднесення їх стандарту життя по містах.

Коли зважити, що згідно з півофіційною статистикою ("Канадійська сцена" з 17. 2. 1955) 75% новоприбулих купили чи побудували вже власні доми чи підприємства у Вінніпеґу, то згідно з нашими відомостями були це в подавляючій мірі українці.

2) Беззастережна любов до Батьківщини походження, України, та жертвенність для справ тієї Батьківщини, при чому збережена тактовно-льояльна постава до нової Батьківщини, Канади, та усіх її публично-правних інституцій. Це проявляється у частих публичних патріотичних виявах відносно України та гостинного втягання на такі імпрези так урядових як і інших політичних кругів і осіб Канади.

Три послідні каденції Комітету Українців Канади гостили у себе найчільніших діячів Канади з ділянки політики, господарства чи інших.

Та найбільш характеристичною сторінкою нашої любови до Батьківщини нашого походження було хіба те, що мимо партійної боротьби, а то ворожнечі, в ментах коли йде про засадничі права України до власної держави і рівного місця в колі держав, усі тут разом, спонтанно йдуть на усі імпрези чи свята, де мається задемонструвати нашу зрілість і однодумність в тих справах.

3) Почуття окремішности, себто окремішної вдачі і психіки, окремішної культури, а тим самим окремішної потенціяльної вартости.

Наші піонери зажили як господарі на власній вже землі і у власних вже хатах, почали відчувати потребу збереження духових цінностей. Вони гуртуються, будують церкви, щоб мати де Богу помолитись "як в краю", стягають своїх рідних і свояків з рідних земель. Згодом при помочі священиків, що їх їм прислала Зах. Україна, та свідоміших між ними будують власні домівки і помагають робити це землякам оселеним по містах.

Друга еміґрація зберегла набуте першою, розвинула всебічну працю громадського характеру, створила пресу, кооперацію і повела широко культурно-освітнє життя.

Третя еміґрація маючи за собою пророблену тяжку у відносинах окупації політичну працю і визвольні змагання 2 поколінь внесла досвід з цього і незламність в змаганню за будуче України.

Позатим внесла та еміґрація теж багато свіжої крови в культурно-освітне життя, передаючи усі здобутки останніх літ на рідних землях в ділянці штуки, музики, співу і хореографії.

Що ті згадані під 1 до 3 характеристичні властивости і дії української спільноти мусіли довести до ствердженого на вступі зросту нашої спільноти в Канаді, слідне що й чужинці почали признавати корисні впливи української окремішної культури, та дали її місце як культурному надбанню віків. Життя переконало усіх, що канадійське горожанство зовсім не стримує українського духового життя.

Проголошено нову засаду, здорову і усім тут національностям сприятливу засаду-тезу, що кожний добрий патріот українець може бути так само добрим канадійцем.

Та в підсумках усього поданого тут не можна всежтаки твердити, що дотеперішні об'яви серйознішого трактовання вартости нашої спільноти є вже вистарчаючі зглядно відповідають нашій потенціяльній силі і можливостям.

Дальшій зріст залежить дальше від нас самих.

А нам треба:

1) Втягнути усю українську спільноту, а принайменше усю її вартісну частину, що блукає ще по барах і карах, в українське організоване національне життя, без огляду на те, якою буде та політична організація, що їх прийме.

2) Втягнути усіх українців в сітку кооперації так кредитову як і споживчу. Переконати, що тільки українська кооперація повинна мати провід і контролю нашого, українського багацтва в Канаді.

Та найважніше, що в кооперації немає різниць політичних, станових чи релігійних. Для кожного чесного громадянина найдеться місце в кооперативній праці для свого власного добра і добра загалу.

С. Н.

ФІНАНСОВИЙ СТАН ЩАДНИЧО-КРЕДИТОВОЇ СПІЛКИ "КАРПАТІЯ"

Стан 31 січня 1957

АКТИВИ:	
Готівка і бонди	$204,151.37
Позички членам	499,038.11
Устаткування і різне	2,364.74
	$705,554.22
ПАСИВИ:	
Уділовий капітал	$337,418.40
Депозити	327,527.28
Резервові, просвітні та інші фонди	40,608.54
	$705,554.22

ЯК ЖИТИ 365 ДНІВ В РОЦІ?

Дуже цікава й хосенна книжка появилась недавно під повищим наголовком. Написав її д-р Джан А. Шіндлер, славний лікар клініки Монров в стейті Висконсін.

Твердить цей лікар, — а він має дуже великий досвід на клініці — що понад 50% хворіб людських повстає з поденервування і взагалі всяких поганих почувань. Обговорює він ролю головних залозів в людськім організмі, які контролюють мозок і нерви та мають вплив на почування людини.

Пересічна людина може провести життя своє чудово, якщо лише зуміє виявити сильну волю, щоб вдержувати в рівновазі свої почування. Радить він: не допускайте до себе навіть думки такої, яка вас денервує чи наводить невеселі почування. І так: старайтесь бути веселим і навіть в прикрій ситуації зберегти хоч дрібку гумору. Не повторюйте своєї невдачі як грамофон у випадку поразки. — Плекайте лише здорові думки.

Запитайте себе як то ви прожили останніх 365 днів. Кілько то радісних днів зазнали ви за той час, а кілько з сумом, гризотою, наріканням, сваркою, терпінням і т. п.

Коли йде про причини від'ємного стану почувань в людини, висловлює цей лікар смілу думку, що це брак зрілости в людини в певних ділянках життя. Зрілість ця не приходить природним шляхом так як напр. фізичний розвій. Це культурна черта (риса) і її треба плекати.

Чимраз більше пшениці в Канаді

Продукція пшениці в Канаді постійно зростає. Виносила вона в роках

1920/30	385 мільйонів бушлів
1930/40	330 " "
1940/50	393 " "
1950/56	525 " "

Для власного вжитку потребує Канада річно около 120 міл. бушлів. Остається щороку велика надвишка для збуту заграницю. Виключне заступництво в продажі пшениці належить до Канадійської Пшеничної Ради.

САМОДОПОМОГА

SELF - HELP

Виходить квартально, видає "Карпатія"

Адреса:

SAMODOPOMOHA

862 Main Street Winnipeg 4, Man.
Phone 56-1223

Матеріяли до цього числа приготовили інж. В. Топольницький, проф. Яр. Рудницький, д-р С. Навроцький і ред. Р. Пашківський.

JOHN G. BOYLE
Manager, Co-operative Fire & Casualty Co. province of Manitoba

Уродженець Східної Канади, Джан Бойл має довголітній досвід в ділянці асекурації — на терені Канади й ЗДА. До західної Канади прибув він в 1950 році і зразу включився в кооперативну асекурацію. В 1955 році був іменований управителем Кооперативної Асекураційної Спілки на провінцію Манітобу і провадить провінціяльну канцелярію у Вінніпеґу в кооперативнім будинку під Ч. 144 Ломбард вулиці. Живе тут з родиною — дружина й маленька донечка.

ХАТНІ РОСЛИНИ

Незабаром вийде друком нова праця вченого-природника Ф. Онуфрійчука п. н. "Хатні рослини".

В цій книзі автор докладно описав історію та значення культури рослин та квітів у житті людини, а особливо у вихованню дітей, як також догляд і вимоги хатніх рослин як, підливання, пересаджування, якість землі, температура і т. п.

В книзі є вміщена позитивна передмова д-ра В. Черевика, в якій він каже, що ця дуже вартісна і цікава книга є бажаним набутком для усіх любителів хатніх рослин.

Міністерство Рільництва в Оттаві доцінюючи невпинну творчу працю нашого вченого-природника передало для згаданої його книги безплатно готові кліші світлин хатніх рослин.

Набувати її можна буде у всіх книгарнях м. Вінніпеґу.

Дипломат — це людина, що два рази подумає заки нічого не скаже.

Сміх — це здоров'я

ПОЛЮВАННЯ

Більшовицька поліція веде арештованого жида. Жид іде вперед, а за ним два енкаведисти з карабінами. Назустріч жидові біжить його знайомий:

— Гершку! Ти куди йдеш?

— Що значить куди? На полювання.

— А де ж твоя рушниця?

— А хіба не бачиш? Її несуть за мною.

ДРАЙВЕР

— Ти знаєш, моя жінка сама вже веде авто.

— І не боїться?

— Вона не боїться, але зате всі в місті бояться.

ТАЄМНИЦЯ

— Якщо ви втримаєте це в таємниці, скажу вам, яким способом продовжити життя: щодня їсти дві сирі цибулі і зубчик часнику.

— Добре, але як заховати це в таємниці?